

Skatteudvalget 2011-12
SAU alm. del , endeligt svar på spørgsmål 157
Offentligt

SKATTEMINISTERIET

J.nr. 2011-731-0159

Dato: 29. juni 2012

Til

Folketinget - Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 157 alm. del, af
24. november 2011

Thor Möger Pedersen

/Per Hvas

Spørgsmål:

Ministeren bedes kommentere Advokatrådets redegørelse om retssikkerhed på skatteområdet, 2011 <http://www.advokatsamfundet.dk/Service/Nyheder/skatretssikkerhed.aspx> og herunder redegøre for sin holdning til hvert af de 16 forslag i redegørelsen.

Svar: Der er i Advokatrådets redegørelse om retssikkerhed på skatteområdet 2011 en række forslag til forbedringer af retssikkerheden. Som anført i mit foreløbige svar til Folketingets Skatteudvalget i december 2011 er retssikkerhed et væsentligt fokusområde for Skatteministeriet. Jeg er derfor glad for den interesse, som Advokatrådet viser i deres redegørelse, selvom rådets forslag er meget rettet mod de forholdsvis få klage- og retssager, der bliver behandlet på Skatteministeriets område.

Når der bliver sat fokus på begrebet retssikkerhed, som i Advokatrådets redegørelse, er det væsentligt for mig at sige, at retssikkerhed på skatteområdet har et bredere perspektiv end de få klage- og retssager, der bliver behandlet på Skatteministeriets område.

At Skatteministeriet har fokus på retssikkerhed fremgår af vores vision om, at vi tænker retssikkerhed ind i alt, hvad vi laver. Vi behandler alle lige og fair – og det opleves sådan. Retssikkerhed vedrører således i særdeleshed alle de mange borgere og virksomheder, som skattemyndighederne betjener, uden der opstår problemer eller sager, og uden en rådgiver er involveret, samt endeligt at alle betaler den skat, de skal betale.

Der blev i 2011 indbragt ca. 4.400 nye sager for Landsskatteretten, hvilket er meget få i betragtning af alle de borgere og virksomheder, skattemyndighederne betjener. Perspektivet er, at SKAT håndterer skatte- og afgiftsforholdene for 4.3 mio. borgere og 400.000 virksomheder ud fra en bærende strategi med vægt på, at det er samarbejde og fælles ansvar, der er udgangspunktet for relationen over for SKAT.

Det er centralt for mig, at vi tilstræber, at retsgrundlaget og administrationen kan fungere, uden at der opstår konflikter med borgere og virksomheder. Og at de konflikter, som alligevel måtte opstå, afgøres korrekt, effektivt og hurtigt allerede på SKATs niveau, så vi undgår langvarige klageprocesser. Men selvsagt også at eventuelle klagesager afgøres hurtigt og med det rigtige resultat. Og det skal slås fast som noget helt afgørende, at Skatteministeriet fører ikke sager for sagernes skyld, men kun hvis det efter meget grundige overvejelser vurderes som nødvendigt for at fastholde korrekt retsanvendelse, og ministeriet forventer at kunne vinde sagen.

Det er derfor i drøftelsen af retssikkerhed væsentligt at være opmærksom på både proportioner og perspektiver. Ud fra den betragtning skal man være varsom med alene at se retssikkerhed og skat i de rammer, der sættes, når administrationen, teoretikere og rådgivere fokuserer på de mest komplekse forhold frem for det bredere perspektiv.

Jeg vil i den sammenhæng også fremhæve, at jeg mener, at rådgiverne også har et ansvar for, at unødvendige sager ikke opstår, at de i givet fald afklares med SKAT i første instans, og at eventuelle klagesager ikke føres, hvis de er unødige, eller på en måde, så sagerne varer unødigt længe.

Dette fælles ansvar er der særlig stor grund til at fremhæve i en situation, hvor SKAT kan konstatere, at der er for mange fejl f.eks. i virksomhedernes skatteforhold. Ligesom SKAT har som mål, at sager ikke skal opstå, må det også være et mål for den brede rådgiverkreds, at deres klienter og kunder ikke bringes i en konflikt med SKAT om overholdelse af selv enkle skatte- og afgiftsregler.

Dette giver også et fælles ansvar for den individuelle retssikkerhed for skatteyderen. Den individuelle retssikkerhed skal selvfølgelig også værnes, og tilgodeses dels gennem de kla-

gemuligheder, der eksisterer i skatte- og afgiftslovgivningen, dels gennem retsplejeloven, der udgør den legale ramme for både civil - og straffeprocessen. Men hvor det må være målet for alle implicerede, at en klageproces afvikles hurtigt og effektivt, så skatteyderen eller klienten ikke bliver del af en lang og opslidende klageproces.

Med baggrund i disse generelle principper kan jeg knytte nogle bemærkninger til Advokatrådets forslag.

Forslag nr. 1: Advokatrådet foreslår at genindføre suspensionspraksis. Da der var stillet spørgsmål ved, om der var tilstrækkelig hjemmel til den tidligere praksis, foreslås det at indføre lovhjemmel for praksis ved en bestemmelse i skatteforvaltningslovens § 48.

Kommentar: Dette forstår jeg sådan, at Advokatrådet – om fornødent ved lovændring foreslår at genindføre den praksis, som gik ud på, at der under visse betingelser kunne ske forlængelse af 3 måneders fristen for skattepligtiges indbringelse af administrative afgørelser for domstolene. Som anført i Advokatrådets redegørelse blev denne praksis ophævet i 2008.

Baggrunden for ophævelsen af praksis om forlængelse af 3 måneders fristen var, at retsafgiften er blevet reduceret. Der er således ikke længere væsentlige argumenter for at opretholde en ressourcebelastende ordning, hvor fristforlængelse kan ske efter individuel sagsbehandling. Hertil kommer, at det har været tvivlsomt, om Skatteministeriets afkald på at påberåbe sig 3 måneders fristen overhovedet har haft bindende virkning for domstolene.

Efter min opfattelse er der med Advokatrådets redegørelse ikke fremkommet nye oplysninger eller argumenter, der kan medføre, at begrundelserne for ophævelse af den tidligere fristforlængelsespraksis ikke længere er gældende. Retssikkerheden bliver tilstrækkelig tilgodeset ved, at sagsøgers advokat i perioden mellem indgivelse af stævning og udarbejdelse af ministeriets svarskrift vil have mulighed for at underbygge eller genoverveje stævningen. Det er også i klienternes interesse, at indgivelse af stævning sker hurtigt, så processen ikke forsinkes allerede i dette stadie.

Forslag nr. 2: Advokatrådet finder, at SKAT undtagelsesfrit bør ændre praksis i overensstemmelse med Landsskatterettens kendelser.

Kommentar: Advokatrådet har påpeget, at i tilfælde, hvor SKAT ikke får medhold ved Landsskatteretten, bør SKAT undtagelsesfrit ændre praksis i overensstemmelse med Landsskatterettens kendelse, uanset om kendelsen indbringes for domstolene eller ej.

Hvad angår tilfælde, hvor SKAT ikke har fået medhold ved Landsskatteretten, og kendelsen indbringes for domstolene, kan jeg oplyse, at indbringelsen af kendelsen netop er udtryk for, at ministeriet fastholder hidtidig praksis. SKAT er derfor ikke forpligtet til at ændre praksis, før sagen er endeligt afsluttet ved domstolene uden at give ministeriet medhold. Denne retstilstand er beskrevet i Skatteministeriets Juridiske Vejledning, A.A.12.2, hvor det ligeledes fremgår, at selv om ministeriet ved indbringelse fastholder hidtidig praksis, har parten i sagen krav på ændring i henhold til den indbragte kendelse.

Jeg vil i øvrigt nævne, at Advokatrådets forslag vil medføre et væsentligt administrativt besvær for såvel SKAT som skatteydere. Hvis Skatteministeriet indbringer en kendelse fra Landsskatteretten for domstolene og får medhold, vil scenariet være, at der i alle tilsvarende sager først skal ske nedsættelse til det selvangivne efter den nye Landsskatterets praksis for derefter på ny at gennemføre en forhøjelse, når domstolene har truffet endelig afgørelse, og praksis ændres tilbage. Et sådant forløb indebærer også risici for væsentlige tab for statskassen.

Hvad angår tilfælde, hvor Skatteministeriet ikke har fået medhold i Landsskatteretten og ikke indbringer kendelsen for domstolene, er jeg helt enig i, at hvis der er tale om en kendelse af principiel karakter, skal SKATs praksis korrigeres i henhold til kendelsen.

Jeg kan dog tilføje, at der helt undtagelsesvis kan være tale om sådanne konkrete omstændigheder, at der ikke er grundlag for at ændre praksis, selv om Skatteministeriet ikke indbringer en tabt kendelse for domstolene. Som eksempel herpå kan henvises til SKM2009.491. DEP, hvor det var unødvendigt at indbringe en landsskatteretskendelse, der var i strid med SKATs praksis, fordi SKATs praksis allerede tidligere er bekræftet af domstolspraksis.

Forslag nr. 3: Advokatrådet peger på, at det er et retssikkerhedsmæssigt problem, at skattesager har en lang sagsbehandlingstid hos domstolene. Rådet foreslår, at inddrivelseslovens regler om eftergivelse af skatter og afgifter udbygges, således at lang sagsbehandlingstid, der vurderes at være i strid med Den europæiske Menneskerettigheds konventions krav om afgørelse af en sag inden for en rimelig frist, eller at Skatteministeriet indbringer eller appellerer en tabt skattesag, bliver omstændigheder, der i særlig grad taler for en hel eller delvis eftergivelse af skatte- eller afgiftskravet.

Kommentar: Jeg er enig i, at lang sagsbehandlingstid i klagesager bør undgås. Dette gælder særligt på skatteområdet, hvor de økonomiske konsekvenser af en klagesag kan være betydelige, og dermed også være en betydelig belastning for skatteyderen, ikke mindst hvis denne er en almindelig borger.

Det væsentlige fokus her må være, at skattesager mellem myndigheder og skatteydere så vidt muligt skal undgås ved en kombination af forståelige regler, god information og vejledning og konstruktiv dialog, hvis der opstår problemer. Der ligger også et ansvar hos rådgivere for en sådan ordentlig proces, og for rådgivning af klienter om, hvorvidt klientens skattesag kan føres med et for klienten gunstigt resultat.

Rejses en klagesag, er det vigtigt, at der er et velfungerende klagesystem til rådighed for skatteyderne i disse tilfælde. På Skatteministeriets område er der op til 2 administrative klageinstanser med Landsskatteretten som øverste administrative klageorgan. Landsskatterettens afgørelser kan indbringes for de almindelige domstole normalt med start ved byretterne og med ankemulighed til landsretterne og med særlig tilladelse til Højesteret. Dette system indebærer, at en afgørelse truffet af SKAT, som der bliver klaget over, kan blive behandlet i fra 3 til 5 klageinstanser.

Dette tager tid. Det er selvfølgelig også advokaters ansvar, at sager ikke bliver unødigt forsinkede, men retternes berammelsestider har også betydning.

Justitsministeriet har i anledning af henvendelse vedrørende forslag fra Advokatsamfundets skatteudvalg om overtrædelse af EMRK artikel 6 i skattesager (lang sagsbehandlingstid ved domstolene), oplyst følgende:

”Behandlingen af civile skattesager ved domstolene er som udgangspunkt ikke omfattet af EMRK artikel 6, jf. Ferrazzini mod Italien, dom af 12. juli 2001. Derimod er straffesager om overtrædelse af skattelovgivningen omfattet af den strafferetlige del af EMRK artikel 6.

Såfremt sagsbehandlingstiden ved domstolene i en skattesag omfattet af EMRK artikel 6 vurderes at have været for lang, vil domstolene kunne kompensere herfor ved at fritage borgeren for at betale sagsomkostninger. Som et eksempel herpå kan nævnes U.2008.935H (anerkendelsessøgsmål om ikke at være skattepligtig i Danmark, subsidiært nedsættelse af den skattepligtige indkomst for indkomstårene 1990 og 1991): Under hensyn til sagens langvarige forløb fritages A for at betale sagsomkostninger til Skatteministeriet for landsret og for Højesteret, jf. herved artikel 6, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.”

Forslag nr. 4: Advokatrådet foreslår, at det overvejes at ophæve Skatteministeriets adgang til at inddrage andre spørgsmål og andre anbringender end de, der forelå for Landsskatteretten. Hvis reglerne bibeholdes, bør det overvejes, om sagerne i stedet for realitetsbehandling bør hjemvises til ligningsmyndighederne.

Kommentar: Det er fastslået af Højesteret, at Skatteministeriets adgang til at inddrage nye spørgsmål og anbringender (ændrede begrundelser) i verserende retssager alene er begrænset af almindelige skatteprocessuelle og retsplejemæssige regler og principper. Dette er ensbetydende med, at begrænsningen i skatteforvaltningsloven § 48 i adgang til at inddrage nye spørgsmål alene gælder for de skattepligtige, hvorimod de skattepligtiges adgang til at fremsætte nye anbringender svarer til Skatteministeriets tilsvarende adgang. Baggrunden for begrænsningen i skatteforvaltningslovens § 48 for de skattepligtiges adgang til at indbringe nye spørgsmål er det grundlæggende princip om, at borgernes mulighed for administrativ rekurs skal være udnyttet inden en sag kan anlægges ved domstolene.

Jeg kan oplyse, at Skatteministeriets adgang til at inddrage nye spørgsmål praktiseres meget restriktivt, idet hovedreglen er, at der ikke inddrages nye spørgsmål eller skærpelse af påstande. Det fremgår af Skatteministeriets Retssagsvejledning, at en forudsætning for at inddrage nye spørgsmål er, at principielle eller andre særlige grunde taler for det, eksempelvis at en sag vedrører et stort beløb eller har betydelig interesse. Og hvad angår det alternative forslag om hjemvisning til ligningsbehandling, bemærker jeg, at det vil medføre, at et nyt sagsforløb skal starte forfra.

På den baggrund finder jeg ikke anledning til at ændre noget i Skatteministeriets adgang til at inddrage nye spørgsmål i en retssag.

Forslag nr. 5 og 6: Advokatrådet foreslår, at Skatteministeriet og Kammeradvokaten altid på skatteyderens begæring i retssager skal undersøge, om der er relevante utrykte kendelser, og i givet fald fremlægge dem; og i tilknytning hertil bidrage aktivt til at undersøge, om der har foreligget en praksis, og om der i givet fald er tale om en skærpende praksisændring.

Kommentar: Skatteministeriet skal bemærke, at afgørelser af skatte- og afgiftssager afgøres ud fra lovgivningen med fortolkningsbidrag fra forarbejder, bindende administrative forskrifter og bindende praksis, som udtrykt ved afgørelser og kendelser, der er udvalgt til officiel offentliggørelse, og bindende juridiske vejledninger fra Skatteministeriet.

Skatteministeriet lægger afgørende vægt på, at det lige behandles lige, så samme sager får samme afgørelse, uanset hvor i det administrative system eller i klagesystemet, der træffes afgørelse i sagen. Der er derfor også en omfattende vejlednings- og informationsindsats fra Skatteministeriets side, herunder med at offentliggøre sådanne administrative afgørelser, bindende svar mv., som er principielt retningsgivende for en korrekt administration.

Det er i denne forbindelse utvivlsomt, at skærpende praksisændringer altid kun kan ske efter varsel og med fremadrettet virkning. At denne diskussion om skærpet praksisændring alligevel lejlighedsvist opstår, skyldes efter Skatteministeriets opfattelse, at der set ud fra et partssynspunkt er tale om sager med forskelligt faktuel indhold, eller at der findes enkeltstående konkret begrundede afgørelser, der kan tages til indtægt for et partssynspunkt, men som ikke kan tillægges betydning, fordi de afviger fra, hvad der er gældende ret eller (udmeldt) praksis.

Skatteministeriet er opmærksom på, at der i praksis kan forekomme situationer, der afviger fra disse principielle udgangspunkter. Foreligger der ikke højere rangerende retskilder, vil utrykte afgørelser og kendelser, som fremlægges i sagen, have betydning for afgørelsen allerede i SKATs sagsbehandling, dog under forudsætning af, at disse utrykte afgørelser er lovlige.

Bliver det under er retssag sandsynliggjort, at der er en sådan lovlig utrykt praksis, som vil have betydning for sagens udfald, kan retten træffe afgørelse om, at eksistensen af en sådan praksis skal undersøges. Det vil Skatteministeriet og Kammeradvokaten selv sagt være behjælpelig med.

Jeg har svært ved at se, at forslaget om, at der uden begrænsning skal ledes efter utrykt praksis, harmonerer med Advokatrådets synspunkt om, at det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at en klagesag trækker ud.

Forslag nr. 7: Advokatrådet foreslår, at det overvejes, om skatteforvaltningslovens § 49 skal ophæves, eller om de uhensigtsmæssigheder, som de nuværende regler medfører, kan afhjælpes på anden måde.

Kommentar: Om dette forslag om ophævelse af skatteministerens adgang til at indbringe Landsskatterettens kendelser for domstolene skal jeg fremhæve, at Skatteministeriet som hovedregel ikke indbringer Landsskatterettens kendelser for domstolene, samt at Skatteministeriet kan indbringe en landsskatteretskendelse for domstolene, hvis kendelsen er principiel eller særlige grunde taler for det. Dette er ensbetydende med, at Skatteministeriets indbringelse af landsskatteretskendelser udelukkende sker efter særdeles grundige overvejelser og i samråd med Kammeradvokaten.

Da Skatteministeriet således anvender disse muligheder i meget begrænset omfang, ser jeg ingen anledning til at ophæve indbringelses muligheden, der sikrer, at den endelige retsafklaring af principielle fortolkningsspørgsmål også kan ske på initiativ af Skatteministeriet. Der vil være risiko for skævvridning af praksis, hvis Skatteministeriet i modsætning til de skattepligtige blev afskåret fra adgangen til domstolsprøvelse. Hvis bestemmelsen blev ophævet, ville der endvidere kunne opstå flere tilfælde, hvor udfaldet af en landsskatteretskendelse kunne medføre lovgivningsinitiativer, hvilket modarbejder bestræbelserne for at undgå yderligere kompliceret lovgivning.

Jeg vil tilføje, at Skatteministeriet overvejende vinder de sager, hvor ministeriet indbringer landsskatteretskendelser for domstolene. En ophævelse af bestemmelsen i skatteforvaltningslovens § 49 om indbringelse af landsskatteretskendelser indebærer således et meget stort provenutab for statskassen.

For de skattepligtige, hvis sager er identiske med den sag, Skatteministeriet måtte have indbragt for domstolene, er forholdet det, at hvis Skatteministeriet ikke får medhold, vil der i alle identiske sager kunne ske genoptagelse tilbage fra det tidspunkt, som den indbragte sag vedrører.

Endelig skal jeg henlede opmærksomheden på, at den skattepligtige i alle tilfælde, hvor Skatteministeriet indbringer en kendelse efter § 49 er sikret fuld omkostningsgodtgørelse, uanset udfaldet af sagen. Dette gælder dog ikke for selskaber og fonde, der i stedet for har fradrag for udgifter til sagens førelse.

Forslag nr. 8: Advokatrådet foreslår, at kriteriet ” hvorvidt sagen kan gennemføres med et gunstigt resultat for Skatteministeriet ” skal udgå af retssagsvejledningen.

Kommentar: Jeg går ud fra, at Advokatrådet henviser til, at der i Retssagsvejledningens afsnit om sagsførelsen, herunder om særlig overvågning, er en sontring med hensyn til, om en sag kan gennemføres med et gunstigt resultat for Skatteministeriet, dvs. at Skatteministeriet vinder sagen.

Jeg skal helt overordnet bemærke, at Retssagsvejledningen er en intern instruks /arbejdsredskab, og jeg finder, at Skatteministeriet som part har en helt naturlig interesse i, at ministeriets advokat – Kammeradvokaten – skal vurdere, om en sag kan gennemføres med et for ministeriet gunstigt resultat. Jeg finder ikke, at det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at Skatteministeriet, der

kun indbringer sager for domstolene, når de er principielle eller særlige grunde taler herfor, ikke indbringer eller viderefører en sag, hvis det er vurderingen, at sagen ikke kan vindes ved domstolene. I disse situationer er det rigtige virkemiddel enten at acceptere resultatet i underinstansen eller at foreslå lovgivning.

Giver Retssagsvejledningen anledning til misforståelser, vil Skatteministeriet selvfølgelig præcisere vejledningen på dette punkt ved lejlighed.

Jeg går i øvrigt også ud fra, at en advokat har procesovervejelser om, hvorvidt det kan svare sig for klienten at føre en given sag.

Forslag nr. 9: Da advokaters tavshedspligt er af væsentlig betydning for retssikkerheden, foreslår Advokatrådet, at SKAT ændrer Procesvejledningen, således at det betones, at tavshedspligten har forrang frem for den generelle oplysningspligt.

Kommentar: Jeg er ikke enig i, at advokaters tavshedspligt har forrang frem for den generelle oplysningspligt.

Skattekontrolloven indeholder ikke en begrænsning i forhold til skattemyndighedernes mulighed for at pålægge advokater en oplysningspligt efter skattekontrolloven, hverken efter skattekontrollovens § 8 G, når det handler om oplysninger vedrørende tredjemand, eller § 6, når det vedrører en advokats egne forhold. Hvis dette havde været tilfældet, ville det have fremgået direkte af loven, f.eks. som det er tilfældet i § 8, stk. 1, i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytter og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven).

Den særlige beskyttelse af advokaters tavshedspligt, som bl.a. retsplejelovens §§ 129 og 170 er udtryk for, medfører dog, at SKAT kun anmoder om oplysninger efter skattekontrollovens 8 G, når oplysninger ikke umiddelbart kan fremskaffes på anden vis.

Anvendelse af skattekontrollovens § 8 G er i øvrigt afgrænset således, at den dels alene vedrører den situation, hvor en advokat forvalter midler eller udlåner penge, dels specificerer, hvilke oplysninger SKAT kan kræve. Det betyder, at de oplysninger, som SKAT kan kræve, kun yderst sjældent vil falde ind under retsplejelovens § 170, stk. 2, 2. pkt., og hvidvasklovens § 8, stk. 1, som efter min opfattelse må betegnes som kerneområdet for advokaters tavshedspligt.

Forslag nr. 10: Advokatrådet foreslår, at det overvejes at udskille Landsskatteretten fra Skatteministeriets område. Samtidig foreslår Advokatrådet, at det overvejes at ændre reglerne, således at Skatteministeriet ikke længere udpeger retsmedlemmer. En mulig løsning kunne være, at Landsskatteretten organisatorisk blev placeret under Domstolsstyrelsen.

Kommentar: Landsskatteretten er organisatorisk en administrativ enhed i Skatteministeriet, hvilket jeg mener, der er flere fordele i. Her vil jeg især fremhæve, at der i Landsskatterettens afgørelse af sager ikke er forskel i forhold til andre enheder i Skatteministeriet. Alle ansatte skal behandle sager og sikre at, afgørelser udelukkende træffes ud fra faglighed og saglighed.

Landsskatteretten har en særlig opgave ved at være den sidste administrative klageinstans for Skatteministeriets område og er derfor sikret en funktionel uafhængighed, som har til formål at garantere en systemuafhængig klagesagsbehandling. Det gælder både med hensyn til rettens tilrettelæggelse af arbejdet, behandlingen af klagesager og offentliggørelsen af retningsgivende afgørelser, som Landsskatteretten selv forestår. Retsmedlemmernes medvirken i nævnsafgørelser er også med til at sikre en uafhængig behandling af klagesagerne.

En yderligere fordel ved, at Landsskatteretten er en del af administrationen, er at retten arbejder efter det særlige princip, at den selv skal sikre at klagesagerne er tilstrækkeligt belyst, både hvad der taler imod men også for klagerens synspunkt, hvilket ikke gør sig gældende for de almindelige domstole, som kun tager stilling til det, som parterne fremlægger.

Det er således langt lettere for en skatteyder selv at føre sagen ved Landsskatteretten.

Hvad angår forslaget om at ophæve skatteministerens adgang til at udnævne retsmedlemmer, fremgår det af skatteforvaltningsloven og dennes forarbejder, at skatteministerens beføjelse er så reguleret, at jeg ikke ser noget retssikkerhedsmæssigt betænkeligt ved at opretholde beføjelsen. Af de 19 retsmedlemmer, skatteministeren udnævner, skal mindst 11 være dommere, medens 1 medlem skal repræsentere erhvervslivet, og 1 medlem skal repræsentere lønmodtagerne. De øvrige medlemmer skal repræsentere relevante samfundsinteresser.

Det er for mig afgørende, at Landsskatteretten i sit virke er sikret en klar uafhængighed, som klageinstans i forhold til de myndigheder, hvis afgørelser skal bedømmes, og det mener jeg gør sig gældende med den nuværende ordning. Som bekendt overvejes der for tiden ændringer i den samlede klagestruktur på Skatteministeriets område, men dette vedrører ikke klageinstansernes organisatoriske placering i Skatteministeriet.

Forslag nr. 11: Advokatrådet foreslår, at det overvejes at indføre en overspringsregel for behandlingen af sager i vurderingsankenævn, således at sagen kan påklages videre til Landsskatteretten, når sagsbehandlingen har været mere end 3 måneder. Det bør overvejes, om denne regel bør gælde for alle klager – herunder klage over den ordinære ejendomsvurdering – eller kun for de ovennævnte komplicerede områder.

Kommentar: Advokatrådet har foreslået, at det på samme måde som for skatteankenævne overvejes at indføre en regel om, at en verserende klagesag i et vurderingsankenævn efter klagerens valg kan overføres til behandling i Landsskatteretten, hvis vurderingsankenævnet ikke har afgjort klagen inden 3 måneder. Advokatrådet finder især behov for denne overvejelse om overspring af vurderingsankenævnet i relation til sager om fradrag i grundværdien, men mener også, at overvejelsen bør omfatte alle klager i vurderingsankenævne, herunder almindelige klager over ejendomsvurderinger.

Det er korrekt, at der kun har eksisteret regler om overspringelse af skatteankenævnet i skattesager, hvorimod vurderingsankenævn ikke har været omfattet af sådanne regler. Den grundlæggende årsag hertil er for vurderingsområdets vedkommende, at 1. instansafgørelser i vidt omfang har haft skønsmæssig eller maskinel karakter, således at den egentlige individuelle sagsbehandling i mange tilfælde først finder sted efter klage til ankenævnet. På den baggrund finder jeg det ikke hensigtsmæssigt, hvis der i alle vurderingssager indføres en regel om mulighed for overspringelse af vurderingsankenævnet efter 3 måneder. En overspringsadgang ville heller ikke nødvendigvis forkorte den samlede sagsbehandlingstid, der som udgangspunkt ville blive forskubbet til Landsskatteretten.

Forslag nr. 12: Advokatrådet foreslår, at der snarest sker en gennemgang og opdatering af ansvarsreglerne på dette område.

Kommentar: Advokatrådet finder det uheldigt, at spørgsmålet om skatteyderens ansvar for forkerte oplysninger på årsopgørelsen – indberettet af tredjemand - efter feltlåsningsordningen skal afgøres efter, om skatteyder har forsøgt at foretage en ændring elektronisk eller telefonisk, uanset at dette ikke er teknisk muligt. Rådet henstiller, at der snarest sker en gennemgang og opdatering af ansvarsreglerne på dette område.

I praksis rejses der ikke ansvarssager mod skatteydere, som alene modtager en årsopgørelse, når indberetningen kommer fra tredjemand (dette fremgår direkte af Den Juridiske Vejledning A.C. 3.2.1.2.7 om passivitet ved skatteansættelsen, jf. skattekontrolloven § 16). I praksis har problemet således fundet en løsning, men det aktualiserer naturligvis en vurdering af ordlyden i de nuværende straffebestemmelser.

En arbejdsgruppe under Skatteministeriets retssikkerhedschef Margrethe Nørgaard har gennemgået og belyst straffebestemmelserne i skattekontrollovens afsnit III. Gruppen har netop afsluttet sit arbejde. Redegørelsen vil indgå i Skatteministeriets overvejelser om evt. lovgivningsmæssige præciseringer.

Forslag nr. 13: Advokatrådet foreslår at indføre et egentligt regelsæt eventuelt i form af et styresignal, der skal indeholde betingelserne for, hvornår den kan ske tilsidesættelse af regnskabet, samt regler for, hvorledes skønnet skal udøves. Forslaget har tidligere været fremsat i Skattepolitisk Oversigt 1999, side 199-205.

Kommentar: Regelsættet om skønsmæssige ansættelser tager sigte på situationer, hvor typisk en virksomhed ikke har indgivet behørig selvangivelse og/eller har et sådant rod i sine regnskaber m.v., at det ikke er muligt på sædvanlig vis at beregne virksomhedens skatte- og afgiftsbetaling. SKAT må i disse situationer ud fra foreliggende oplysninger lave en skønsmæssig beregning af disse beløb. Skatteministeriet har ingen planer om udstedelse af et regelsæt om udøvelse af skøn, idet det er ministeriets opfattelse, at behovet herfor ikke er til stede.

Reglerne på området fungerer uden udtømmende lovregulering, og reglerne om det skatte- og afgiftsretlige skøn er grundfæstet ved en omfattende retspraksis. Det betyder, at retspraksis på området for skønsmæssige ansættelser generelt følges og anvendes af domstolene, de administrative klageinstanser og skattemyndighederne, og er kendte for skatteyderne og deres rådgivere.

Jeg er i øvrigt af den opfattelse, at advokater i forhold til virksomhederne har en rolle, der skal tilgodese det overordnede mål, at virksomhederne fører regnskab og indsender angivelser som de skal, og ikke bringer sig i en situation, hvor SKAT må foretage en skønsmæssig ansættelse, fordi der ikke er ført regnskab m.v. Det er også ressourcekrævende for SKAT at gennemføre disse sager.

Forslag nr.14 og 15: Advokatrådet foreslår, at der nedsættes et udvalg til at se på reglerne med henblik på genindførelse af omkostningsgodtgørelse til juridiske personer og sikring af lige økonomiske muligheder for staten og skatteyderne til at føre sager ved domstolene. Endvidere foreslås det, at udvide SFL § 54, stk. 1, nr. 6's område således, at det også dækker procesvurderinger med hensyn til, om SKATs afgørelser skal indbringes for skatteankenævn henholdsvis Landsskatteretten.

Kommentar: De gældende regler om, at skattepligtige selskaber og fonde ikke kan opnå omkostningsgodtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand m.v. i klagesager m.m., blev indført i forbindelse med den tidligere regerings forårspakke 2.0 som en del af finansieringen af de generelle skattelettelser.

Samtidig med, at man afskaffede omkostningsgodtgørelse for selskaber og fonde ændredes reglerne i ligningslovens § 7Q, så selskaber og selvstændigt erhvervsdrivende fik fradrag for udgifter til sagkyndig bistand m.v. i såvel skatteansættelsessager som i klagesager.

Det årlige provenu ved at afskaffe omkostningsgodtgørelse til selskaber og fonde og samtidig indføre en fradragsret for udgifter til sagkyndig bistand m.v. blev anslået til ca. 40 mio. kr.

Som ordningen er i dag, var de samlede udgifter til omkostningsgodtgørelse i 2010 på knap 170 mio. kr.

En genindførelse af omkostningsgodtgørelse for skattepligtige selskaber og fonde samt en ændring af reglerne, så der også ydes godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand m.v. ved en procesvurdering af en 1. instans afgørelse vil være meget omkostningstung. For så vidt angår

ønsket om omkostningsgodtgørelse ved en procesvurdering af en 1. instans afgørelse skal bemærkes, at i forbindelse med indførelsen af ordningen om omkostningsgodtgørelse var det alene hensigten, at der skulle ydes godtgørelse i forbindelse med klagesager m.m. og ikke, at der skulle ydes godtgørelse i forbindelse med den ansættende myndigheds behandling af skatte – og afgiftsforhold.

De gældende regler tilgodeser retssikkerheden og i lyset af, at statens skal udvise tilbageholdenhed med forøgelse af statens udgifter, agter jeg ikke at nedsætte et udvalg, der skal se på en genindførelse af omkostningsgodtgørelse for skattepligtige selskaber og fonde eller foreslå ændringer af reglerne om omkostningsgodtgørelse, så der også kan ydes omkostningsgodtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand m.v. ved en procesvurdering af en 1. instans afgørelse.

Forslag nr. 16: Advokatrådet foreslår, at Skatteministeriet ikke påbegynder en ny praksis på linje med SKM 2009.812. LSR. Advokatrådet ønsker således, at Skatteministeriet sikrer, at SKATs kontrol af advokaters honorarer for fremtiden vil blive udøvet i overensstemmelse med det af skatteministeren i 2002 over for Folketingets Skatteudvalg oplyste.

Kommentar: Jeg er bekendt med, at Advokatsamfundet, Advokatrådets Skatteudvalg, ved flere lejligheder har påpeget over for Skatteministeriet, at de ikke finder, at SKAT kan foretage rimelighedsvurdering af og skønsmæssigt fastsætte det godtgørelsesberettigede honorar i sager om omkostningsgodtgørelse. Det er Advokatrådets Skatteudvalgs opfattelse, at alene Advokatnævnet kan vurdere en advokats honorar.

Skatteministeriet er af den helt klare opfattelse, at da SKAT er den myndighed, der træffer afgørelse om udbetaling af omkostningsgodtgørelse, er der hjemmel efter skatteforvaltningsloven til at vurdere, om den sagkyndiges honorar er for højt og skønsmæssigt fastsætte det godtgørelsesberettigede beløb.

Skatteministeriets opfattelse blev præciseret ved et møde hos Advokatsamfundet den 19. januar 2012, hvor det samtidig blev tilkendegivet, at SKAT i vides muligt omfang vil forelægge tvivlsspørgsmål om et honorar for Advokatnævnet.